

Užupio gatvės ir jų tinklas

Atliko: 2b klasės Beatričė Aškelevič,
Matas Dambrauskas, Ingrida
Tomaševičiūtė, Kostas Barauskas.

Turinys:

- Malūnų gatvė
- Bernardinų tiltas
- Paupio gatvė
- Užupio tiltas
- Užupio angelas
- Užupio undinėlė
- Žemėlapis

Žemėlapis

Legenda:

- - Užupio gatvė
- - Užupio ir Bernardino tiltai
- - Paupio gatvė
- - Malūnų gatvė
- - Užupio statulos
- Kelionės eiga - 1,2,3,4
- Kelionės trukmė – 1val 15min

Malūnų gatvė

- ☞ Vienas reikšmingiausių Užupio statinių buvo 1495 m. įsteigtas ir veikęs iki 1864 m. Bernardinų tretininkų vienuolynas Malūnų gatvėje (dabar Malūnų g. 3). Nuo vienuolyno per Vilnią buvo nutiestas dengtas pėsčiųjų tiltas, sudegęs 1749 m. gaisro metu. Vienuolynas uždarytas 1864 m.
- ☞ Malūnų ir Užupio gatvių sankirtoje XVII a. pirmoje pusėje stovėjo nedidelė šv. Petro cerkvė, kuri sudegė 1610 m. Vietoj cerkvės XVII a. buvo pastatyta Išganytojo koplytėlė. Čia stovėjo ir šulinys, iš kurio žmonės semdavosi vandenį. Išganytojo koplytėlė nugriauta XX a. 6-ame dešimtmetyje.
- ☞ Jos vietoje iškilęs Užupio angelas. Leidžiantis atgal link Užupio angelo, į dešinę, iki Vilnios upės akmenine danga grįsta Malūnų gatvė, kurioje išsidėstęs 2010 m. birželio mėnesį atidarytas Tibeto skveras. Nuo Malūnų gatvės patenkama ant 1880 m. pastatyto Bernardinų tilto.

Bernardinų tiltas

- ℒ Tai XIX a. pabaigos tiltas, einantis per Vilnią, kuris yra Metalinis, santvarinis ir jungia Malūnų ir Maironio gatves. Nuo XVI a. čia buvo statomi mediniai tiltai, kadangi šalia buvo bernardinų moterų ir vyrų vienuolynai ir Bernardinų bažnyčia, visi jie buvo vadinami bernardinų tiltais.
- ℒ XIX a. pradžioje tiltas buvo visai sukiužęs, todėl apie 1838 metus pastatytas naujas medinis tiltas ant mūrinių atramų. 1866 metais jis oficialiai pavadintas Jekaterinos vardu, tačiau šis pavadinimas neprigijo.
- ℒ XIX a. pabaigoje oficialiai buvo vadinamas Aleksandro tiltu. 1877 metais miesto dūma paskelbė varžytines dviejų metalinių tiltų per Vilnią, tarp jų ir šioje vietoje, statybai. Metalinis tiltas buvo baigtas statyti apie 1880 metus. Apie 1956 metus tiltas rekonstruotas, pašalinti mediniai elementai ir pakeista danga.

Paupio gatvė

- ☞ Paupio gatvė prasideda prie Užupio angelo. Pakeliui, dar netoli nuo angelo, ant sienos galima pamatyti Užupio konstituciją. Ji buvo sukurta 1998 metų balandžio pirmą dieną ir buvo paskelbta ant lentos Paupio gatvės pradžioje. Jos kūrėjai buvo Romas Lileikis ir Tomas Čepaitis.
- ☞ 2003 metų liepos 5 dieną buvo atidengta ir lazeriu išgraviruota konstitucija ir Užupio Respublikos ženklas – atviras rankos delnas, kurį sukūrė Vitas Mačiulis. Pagrindiniai Užupio Konstitucijos įstatymai yra išversti į 26 kalbas, įskaitant žemaičių, anglų, latvių, gruzinų, rumunų ir kitas kalbas.
- ☞ Paėjus toliau priename paupio tiltą, kuris kerta Vilnią ir pažymi Užupio ribą. Ankščiau šioje vietoje stovėjo medinis tiltas, kuris buvo pastatytas XVIII a. Bet 1882 metais jis buvo perstatytas į metalinį tiltą. O 1996 m. tiltas buvo įtrauktas į Kultūros vertybių registrą.

Užupio tiltas

- ⌘ Tiltą šioje vietoje leista statyti karaliaus Žygimanto Senojo privilegija 1538 metais, jungiant Polocko kelią, tuomet pagrindinį kelią į rytus Maskvos link. 1795 metais šioje vietoje vyko vienas paskutiniųjų LDK kariuomenės, vilniečių bei užupiečių sukilėlių mūšis su sostinę puolančia carinės Rusijos imperijos okupacine kariuomene.
- ⌘ Užupiečių pastangos išgelbėti Vilnių buvo įamžintos J. Marcinkevičiaus dramoje „Katedra“. Dabartinis tiltas pastatytas 1901 m. pagal inžinieriaus V. Malinovskio projektą, pergyveno eilę karų ir mūšių jo prieigose. Kiekvienų metų balandžio 1-ąją dieną čia veikia Užupio Respublikos pėsčiųjų ir važiuotų keleivių pasienio postas „Užupio tiltas“.

Užupio angelas

- „Užupio angelo“ istorija neatsiejama nuo pastarojo rajono istorijos. Ilgą laiką Užupis buvo niūri ir anaipol ne prestižinė vieta.
- Užupio angelas, pučia savo trimitą ir skelbia pasauliui žinią apie Užupio rajono atgimimą bei kūrybos laisvę. Užupio angelo aikštė - puiki vieta pasigrožėti saule, atsigerti vandens ar mėgautis kava iš šalia esančios kavinės.
- Užupio angelas buvo sukurtas Užupio rajono globėjui Zenonui Šteiniui atminti. Kai skulptorius Romas Vilčiauskas nespėjo pabaigti skulptūros iki numatytos atidengimo ceremonijos, vietoje skulptūros buvo padėtas kiaušinis. Taigi sakoma, kad Užupio angelas išsirito iš kiaušinio.

Užupio undinėlė

- 2002 m. skulptoriaus Romo Vilčiausko sukurta bronzinė skulptūra „Užupio undinėlė“, dar kitaip vadinama Užupio mergele, sėdi Vilnelės upės krantinėje įrengtoje nišoje, priešais Užupio kavinės terasą. Ar per Užupio tiltą eisi, ar nuo jo vandens tėkme gėrėsisi, „Undinėlę“ tikrai pastebėsi. Išsidraikiusiais plaukais, žuvies uodega ir mažliu žvilgsniu kiekvieną nulydinti „Undinėlės“ skulptūra yra maža, paprasta, tačiau tuo pačiu tokia ypatinga.
- 2004 m. pakilęs Vilnelės vanduo buvo nuplukdęs „Undinę“, bet nariai ją pavijo ir atgal sugrąžino. Kalbama, kad Užupiui be jos ateitų liūdnos dienos, mat ji vilioja į čia žmones iš viso pasaulio. Tie, kurie neatspiria jos kerams, pasilieka Užupyje amžinai.